

kaplanu. Kmetje so mu vrgli besedo „lažnik“ v obraz in le treznosti naprednjakev se ima zahvaliti, da se mu ni kaj pripetilo. Res, farški hujskači na Koroškem posnemajo z vsemi močmi svoje štajerske tovariše. In potem, ko dobe po butici, kar iščejo, potem psujejo naprednjake za „razbojnika“...

Zmaga v okolici Celovca. 26. p. m. so se vršile pod izredno živahno udeležbo volitve v celovski okolici. Prvaški klerikali so naperjali vse sile, da bi prodrli. Dva fajmoštra sta bila navzoča in agitirala z ognjem in žveplom, — ali zamanj. V vseh 3 razredih so zmagali naprednjaki z veliko večino. Ta občina je bila pred par leti še čisto črna, zdaj pa je napredna. E pour se muove!

Eksplodizija. 3. t. m. se je razstrelil acetalin v Gravelinovi hiši v St. Vidu. Plin je usmrtil 17 letnega domačega sina. Razstrelba je bila jako močna. Sipe sosednih hiš so popokale.

Pogorelo je 2. t. m. v Črni Bidi lovsko poslopje kneza Lichtensteina. V poslopju so stanovali lesni delavci, ki izgubijo svoje orodje in postelje. Škode je za K 6.000.

Po svetu.

Iz starih časov. Leta 1560, torej pred okroglo 300 leti, so bile cene življenskih sredstev sledeče: 1 kila masla je koštala 7 krajcarjev, 1 kila sira 3½ krajcarjev, 1 kila svinjskega mesa 3 krajcarje, 1 kila špeha 6 krajcarjev, 1 kila putra 9, 1 kila jagnlje 9, 1 kila fine ribe 12 krajcarjev, 300 rakov 1 goldinar 8 krajcarjev, 1 lot kave 13 krajcarjev, 1 zajec 15 krajcarjev, 1 kapun 7½ krajcarjev, 1 gos 5, 1 raca 6, 1 par kokoši 6, 1 mlad prašiček 10 do 15 krajcarjev, 1 klaftra mehkega lesa 7, trdega 10 krajcarjev. In danes?

Razno. Navadna lokomotiva ima 5416 delov. — Snežni plaz, ki je padel 1. 1877 v Tesinu, je obsegal 350.000 kubičnih metrov snega. — Ena sama trtna nš ima lahko v enem polletju v deveti generaciji čez 262 milijonov potomcev.

Zopet rudniška nesreča. Še se ne ve natančno, koliko mrtvih je ostalo v redenski jami v Reinlandu in že poročajo novo veliko nesrečo. V Elbinsu (Virginija v Ameriki) so se vneli v jami „Tomas“ plini. 25—30 rudarjev, večinoma evropskih izseljencev, je mrtvo.

Menihi so se stekli 28. p. m. v cerkvi v Betlehemu, v kateri se nahaja sveti grob. Med franciškani, armenskimi in grškimi menihi se je vnel prepir in naposled so udrihali s poleni drug po drugemu. To se tam večkrat zgodi, kajti vse krščanske vere pravijo, da imajo pravico do sv. groba.

Ljubi „Stajerc“! Neki svabski kmet je prerad pil, kar je njegovo zenko grozno jezilo. Vsled tega je sklenila, prestrašiti moža tako, da ne bi nikdar več dolgo v krčmi ostal. Ko je korakal nekega večera opijanjeni kmet proti domu, stopila je kot hudnik napravljena žena proti njemu; bila je strašna za pogledati. „Kdo je to?“ je vprašal prestrašeni kmet. — „Jaz sem satan“, mu odgovorili prikazani. — Kmet se je pa razveselil in rekel: „Dobro, dobro, daj mi tace, jaz imam tvojo sestro za zeno...“

Gospodarske.

O sadjereji. G. strokovni učitelj Brüders je imel 2. t. predavanje, kateremu naj posnemamo sledeče točke: Ako pregledamo sadonosnike, opazimo takoj velike napake, ki jih stori marsikateri gospodar. Ena teh napak je, da se nasadi preveč vrst sadja. Pametni gospodar naj nasadi le par posebno dobrih, za prodajo primernih vrst. Katere vrste naj se nasadi, na to odgovorijo razmere v sadonosniku. Eno samo vrsto seveda ne moremo saditi. — Druga napaka je, da se sadi drevesa preveč pogostoma, opetevano celo komaj 3—4 m oddaljeno. To je popolnoma napačno. Vsako drevo mora imeti toliko prostora, da ne dotikajo njegove korenine one sosednih dreves in da se drevo lahko pristo razvija ter da ostanje zgornji deli drevesa od vseh strani obsolnčeni. Oddaljenost enega od drugega drevesa naj bode najmanj 8—10 m. Najbolje je, ako so vrste v oddaljenosti 15 m od seвера na jug in drevesa oddaljena enega od drugega do 10 m. Na ta način se dobi tudi lepo travo. Nadalje sadijo gospodarji sadno drevje, brez da bi preje preiskali zemljo, je-li tudi primerna za sadonosnik. To treba preiskati!

Predno nasadiš drevje, napravi jame za poiskušnjo (Probegruben) do 1 m globočine. Našel bodeš dostikrat 30—40 cm dobre zemlje, potem pa nerodovitno kamenje (šoter) ali pa temeljno vodo (Grundwasser). Taka zemlja ni primerna za sadonosnik, kajti drevo potrebuje globoko dobre zemlje. Pomagajo proti temu nasadi na griču (Hügelpflanzung). Sploh naj stoji vsako drevo na malem griču. V taki slabi zemlji pa je treba nametati griče v visokosti 50 cm in velikosti 3 m. — Tudi rabijo gospodarji za nasade slabe mladice. Ako dobé drevesce par krajcarjev ceneje, potem ga kupijo. Ali slabo drevesce za 20 vin. je veliko predrago plačano; dobro drevesce za 1 K je ceneje. Vedno je treba premisliti, da ne bode iz slabotnega, pohabljenega nikdar lepo in rodovitno drevo postalo. — Gospodarji delajo tudi pri nasadu premale ali pa pregloboke drevesne jame. Prava jama naj bode 50—60 cm globoka in najmanj 1½ m široka. Drevesce mora stati v sadonosniku, kakor je stalo v drevesni šoli. Zemlja se tudi vleže, kar treba pomisliti. Ali glavno je, da ne vsadiš drevesa pregloboko; deblo ne sme biti v zemlji. Bolje je, ako vsadiš drevesce 10 cm previsoko kakor 5 cm pregloboko. Ako je previsoko sadeno, namečeš lahko zemlje. Jamsko zemljo treba gnojiti. — Drevesna opora (Baumpfahl) ne sme priti do krone. Opora je potrebna, razven v krajih, kjer se ni bati nikakoršnega vetra. Ali oporo je treba tako privezati, da ne dobi drevo nobene rane. Najboljše so vezi iz kokosovih orehov. Med drevese in oporo treba dati mahu in šele potem privezati. Pozabiti se ne sme na drevesne plošče (Baumscheiben), to je prostor okoli drevesa. Srednja mera tega prostora naj bode 1 m. Ta prostor prekopati treba vsako leto, da ostane zemlja rahla, kjer potrebujejo tudi korenine zraka. Tudi se mora ta prostor vsako leto gnojiti. Enkrat v letu imaš gotovo čas, da vliješ 10—15 litrov gnojnice in ravnolotiko vode na drevesno ploščo. Posebno dobro vpliva seveda tudi kali ali nekaj lesnega pepela. Na ta način postane drevo veliko preje rodovitno (v 8—10 letih), medtem ko zraste zane-marjeno drevo šele v 12 letih. — Tudi se napravi velikokrat napake pri obrezanju krone (Kronenschnitt). Vsako drevo naj se par let obreže; mlado vejevje ne sme biti predolgo. Pri nasadu se mora zgoditi obrezanje krone in potem se nadaljuje to delo 2 ali 3 let. Za drevo je zelo slabo ako se veje v kroni pregoste. Vsaka veja mora imeti dosti luči in zraka; kar je preveč gostih ali pa suhih vej, to se izreže; suhe veje so dokaz, da je vejevje pre-gosto. — Vsak sadjerejec naj tudi na-to gleda, da dobi čimlepeše in čimčistejše sadove. Ako je sadje „flekasto“, potem se mora drevo 2 do 3 krat škropiti. Sadjerejec naj skrbi, da dobi čimveč lepega, zdravega trgovskega sadja in s tem čimveč dobička.

Za dom in družino.

Dojite svoje otroke! Izšla je knjižica „Mahn-wort zur Förderung des Selbststillens“, kateri posnemamo: Slevilke nam dokazujejo, da je odvisno umiranje otrok od dojenja. Na Norveškem in v Islandu dojijo skoraj vse matere svoje deco same; zato umre tam tudi samo 10% otrok. Na Avstrijskem pa se dojenje že zelo zanemarja in zato umre tukaj že 20—26% otrok. Devetkrat večje je upanje, da ostanee otrok pri življenju, katerega doji mati, kakor pa otrok, ki vživa kravje mleko. Ali dojenje ne koristi samo deci temveč tudi materi, ker vpliva nanjo zlasti dokler je v otrodji postelji. Ženske, ki postanejo po prvem porodu grde in bolehe, imajo to večidel pripisovati dejstvu, da ne do-jijo svojih otrok. Dojenje z kravjim mlekom in drugim umetnimi sredstvi ne more nikdar nadomestiti dojenja. Glavni nauki so torej: Materno mleko edino je primerna hrana za dojenčka. Z njo se prepreči različne otroške bolezni. Poleg tega je to najcenejša reja in mati naj ima srce in po-gum da ne bode zdravje svoje dece in svojo lastno zdravje prodajala.

Rdeče fleke (od rdečega vina) na belih prtih odstrani takole: Namaži jih takoj s svinjskim maslom in pusti vse do prihodnjega pranja. Potem naribaš fleke z mrzlo zeleno žajfo in jih izpereš z mlačno vodo.

Božjasti (Fraisen) pri otrokih so posledni v želodcu ali črevesju. Treba je zdravnika povprašati. Ali ako ni zdravo blizo, sleči otroka in ga zavij v prt; vsot bode mirno. Obenem napraviš ohladke na Ako ne poneha krč v 5 minutah, koplješ o 10 minut v 20° Reaumur topli vodi in mu obenem mrzle ohladke na glavo. Pri nevar- ter ga pospricaš z mrzlo vodo. Hrane daje; k večjem malo čaja.

Listnica uredništva in uprništva.

Naročniki! Vedno nam prihajajo pritožbe, ročniki list ne dobivajo. Ali mi odposiljamo list dotične kraje. Gotovo je torej, da se list ali kje drugje ukrade. Vsakdo se pritoži pri nam to tudi naznani, ker bomo brezobzino tak čaje poštnemu ravnateljstvu naznanili! — Tru Od paše Roša imamo vedno dovolj gradiva. Mož- zdaj nedolžne osebe, da nam dopisujejo in jih zatirati. Ali tudi to mu ne bode pomagalo. Kma javimo o Rošu stvari, da se bode za glavo prij- M. R. Veitsch: Plačano do 1. nov. 1907. — 2.213: Dotične knjige ni več dobiti. Morda jo m v naši biblioteki in Vam to potem naznamo. P kaj; pzdrav! — Šmarje pri Jelšah: Odgovor- kratkem. — Dolsko p. Rajhenburgu: Oprosti za take osobne malenkosti nam primanjkuje Pozdrav! — Sv. Anton Slov. Gor., Selo, Bela, Gočova, Strihovec, Mislinje, Rajhe- Ljutomer, Grobelno, Vransko, Radgona, pri Jelšah 2, Velden i. d.: Radi pomanjkan- stora prihodnjic!

Loterijske številke.

Trst, dne 1. februarja: 28, 46, 83, 61
Gradec, dne 26. januarja: 24, 14, 23, 21

„Stajerc“

je najprimernejši list za inzerate. V „Staj- objavljena

oznanila

o trgovskih zadevah, o obrtniških stvar- prodaji in nakupu zemljišč, hiš itd. sploh oznanilo, ki se naj čimbolj v javnosti razši- imajo

polni uspeh,

kajti „Stajerc“ je najcenejši in bolj razširjeni list na Štajerskem Koroškem.

Vsako inzeriraj v „Stajercu“!

Prodajalka

dobro izurjena, zmožna nemščine in slovenšč- sprejme v pekariji in trgovini z solom J. Ornlj

Naj toče majhen sem mozik!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna samo v izvirlnih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razbujajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

rava
8700 De
kino, p
8700. P
lirana 1
pol. les
8703. Ista
8706. Naj
1/4, votic
ostrina i
8710. Iz
1/4, votic
z etui.
8715 me
brusena
stveni apa
varnost
rmena za b
nazpošija po
pozvelju
gato ilustr
amb
Br
ančnejša
stajers
ravnet iz
rešico, ki
to ilustrac
srebrne
Siv
kopujej
br
nimaj
za. Vas
ustme
nes
Nr. 366
les
erijo p